

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPING**
Enhet 2

DOM
2013-06-19
Meddelad i
Linköping

Mål nr
2957-13

SÖKANDE

Värmeverkservice i Trosa AB, 556748-7979
Industrigatan 23
619 33 Trosa

Ombud: Advokat Mats Palmgren
Advokatfirman VICI HB
Box 1209
221 05 Lund

MOTPARTER

1. Trosa kommun
619 80 Trosa

Ombud: Advokat Siv Ann Andemyr
NBW Advokatbyrå HB
Box 7704
103 95 Stockholm

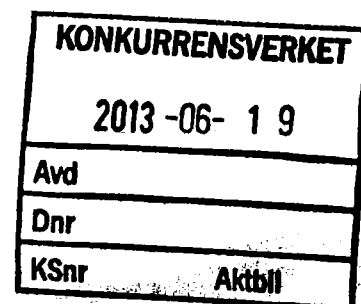
2. Trosabygdens bostäder AB, 556476-7704
Trosalundsgatan 4
619 32 Trosa

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten beslutar att upphandlingen i den del som avser el-arbeten får avslutas först sedan rättelse har gjorts genom en ny utvärdering av anbuderna i enlighet med vad som anges i skälen till denna dom.

Dok.Id 124835

Postadress
Box 406
581 04 Linköping

Besöksadress
Brigadgatan 3

Telefon
013-25 11 00
E-post:
forvaltningsratten@linkoping.dom.se

Telefax
013-25 11 40

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Trosa kommun (kommunen) och Trosabygdens Bostäder AB (Trobo) genomför en upphandling av ramavtal för fastighetsunderhåll (upphandlingen). Den omfattar tjänsterna byggarbeten, el-arbeten, VVS-arbeten, målningensarbeten samt glas- och fönsterarbeten. Avtal ska tecknas med tre leverantörer per avtalsområde och med de som har de ekonomiskt mest fördelaktiga anbuden med hänsyn till pris, inställelsetid och referenser.

Genom tilldelningsbeslut avseende el-arbeten meddelat den 12 december 2012 beslutade de upphandlande myndigheterna att anta anbud från i första hand Trosa Elektriska Installations AB och i andra hand Elektrotjänst Mikael Hagström (bifirma till Värmeverkservice i Trosa AB). – Efter ansökan om överprövning från Värmeverkservice i Trosa AB (Värmeverkservice) beslutade förvaltningsrätten genom dom den 16 april 2013 i mål nr 8299-12 att upphandlingen avseende el-arbeten skulle rättas på så sätt att upphandlande myndigheter vid utvärderingen ska bortse från Trosa Elektriska Installations AB:s referens från kommunen.

Genom ett nytt tilldelningsbeslut avseende el-arbeten meddelat den 17 april 2013 beslutade de upphandlande myndigheterna att anta anbud från i första hand Trosa Elektriska Installations AB och i andra hand Elektrotjänst Mikael Hagström.

Värmeverkservice ansöker på nytt om överprövning och yrkar att upphandlingen ska rättas på så sätt att det vinnande anbudets referens från kommunen ska ges 0 poäng för fyra positioner vid utvärderingen.

Kommunen och Trobo motsätter sig bifall till ansökan om överprövning.

Trosa Elektriska Installations AB, som har getts tillfälle att yttra sig över handlingarna i målet, har inte hörts av.

VAD PARTERNA ANFÖRT

Värmeverkservice

Vid utvärderingen har kommunen i strid med förfrågningsunderlaget och förvaltningsrättens dom i mål nr 8299-12, tillämpat beräkningsmodellen avseende referenser på ett uppenbart felaktigt sätt. Enligt förfrågningsunderlaget ska anbudsgivare redovisa minst tre relevanta uppdragsreferenser avseende samarbetsförmåga, arbetsledning, förmåga att slutföra i tid samt noggrannhet, dvs. tolv positioner (3 x 4). I det nya tilldelningsbeslutet har kommunen strukit fyra positioner och tilldelat Trosa Elektriska Installations AB totalt 4,9 poäng (mot tidigare 4,87 poäng). Med denna tillämpning har kommunen dels åsidosatt kravet på tre uppdragsreferenser, dels räknat fel till nackdel för Värmeverkservice och övriga anbudsgivare.

Enligt förfrågningsunderlaget är det ett skall-krav att lämna tre referenser. Om detta krav inte anses uppfyllt på grund av att man ska bortse från kommunens referenser har Trosa Elektriska Installations AB inte varit kvalificerat för anbudsprövning. Det har dock inte påståtts att det finns grund för att diskvalificera Trosa Elektriska Installations AB:s anbud av den anledningen att man inte har uppfyllt skall-kravet avseende tre referenser.

För att likabehandlingsprincipen ska upprätthållas är det inte möjligt att vid utvärderingen beräkna den genomsnittliga poängen endast för de två kvarvarande referenserna som Trosa Elektriska Installations AB har lämnat. Detta medför en skevdelning i förhållande till övriga anbudsgivare som uppfyllt kvalifikations- och utvärderingskraven avseende tolv referenspositioner. Förfarandet strider även mot grundläggande principer om transparens och förutsebarhet. För att anbudsgivarna ska behandlas lika ska de upphandlande myndigheterna vid utvärderingen dividera samtliga anbudsgivares referenspoäng med tolv. Med en korrekt tillämpning ska således anbudet från Trosa Elektriska Installations AB utvärderas på så sätt att den

referens som kommunen har lämnat ska ges 0 poäng avseende fyra positioner medan övriga åtta positionerna ska kvarstå. Trosa Elektriska Installations AB skulle vid en sådan beräkning ha fått 1,27 poäng för referenserna $((0+0+0+0 + 5+5+4+5 + 4+5+5+5)/12= 3,17$ poäng $\Rightarrow 3,17 \times 0,4= 1,27$ poäng), vilket tillsammans med övriga poäng ger en slutpoäng på 4,27.

Med kommunens nuvarande utvärderingsmetod blir konsekvensen att det vinnande anbudet tilldelas högre poäng än innan den rättelse som förvaltningsrätten beslutat om. Likabehandlingsprincipen har åsidosatts och den vinnande anbudsgivaren har fått fördelar i upphandlingen. Samtliga övriga anbudsgivare har värderats och poängsatts avseende tolv positioner, vilket med konsekvent tillämpning och beaktande av likabehandlingsprincipen ska gälla även för det vinnande anbudet. Felen har medfört att Värmeverkservice har lidit eller kan komma lida skada. Då felen avser utvärderingen är rättelse en nödvändig och tillräcklig åtgärd.

Kommunen

Med anledning av förvaltningsrättens dom i mål nr 8299-12 har de upphandlande myndigheterna rättat utvärderingen. Genom att referenstagningen från kommunen inte längre finns med i bedömningen saknas helt risk för att utvärderingen inte varit opartisk och att likabehandlingsprincipen trätts förnär. Eftersom förvaltningsrätten anger att endast två referenser ska utvärderas för Trosa Elektriska Installations AB, har utvärderingen skett genom att medelpoängen för dessa två referenser sammanräknats och därefter dividerats med de åtta aktuella positionerna. Om summan skulle divideras med tolv positioner så har inte de upphandlande myndigheterna bortsett från kommunens referens utan denna har i stället fått slå igenom som en tredje referens med tilldelningen 0 poäng för samtliga positioner. Om det skulle krävas har inte de upphandlande myndigheterna endast eliminerat risken för att referensen från kommunen inte varit opartisk utan även gynnat övriga anbudsgivare som därmed till och med kunnat få högre po-

äng endast genom att presentera underkänt för fyra positioner på en tredje referens. Det har inte funnits anledning att göra om upphandlingens kvalificeringsfas eftersom det inte satts ifråga av Värmeverkservice att Trosa Elektriska Installations AB inte skulle vara kvalificerad som leverantör.

Sammanfattningsvis har kommunen rättat upphandlingen i enlighet med förvaltningsrättens dom och styrkt att bedömning av egna referenser inte kunnat påverka upphandlingens resultat. För det fall förvaltningsrätten bedömer att rättelse inte kan ske på det sätt som de upphandlande myndigheterna har gjort hemställs att förvaltningsrätten förordnar att upphandlingen ska göras om. Frågan om opartiskhet eller risk för jäv har förelegat från den upphandlande myndighetens sida kan inte lösas genom att en anbudsgivare utesluts från upphandlingen till förmån för övriga anbudsgivare.

Trobo

Den metod som har tillämpats innebär att ingen anbudsgivare har missgynnats medan den metod som Värmeverkservice förordar skulle innebära uteslutning av anbudsgivare och därmed inte vara objektiv.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Av 1 kap. 9 § LOU framgår att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I 16 kap. 6 § LOU anges följande. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit

eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Av AFB.52 avseende värderingsgrunder för prövning av anbud i förfrågningsunderlaget framgår bl.a. följande. De anbud kommer att antas som är de sammanvägt ekonomiskt mest fördelaktiga anbuden med hänsyn till utvärderingskriterierna A. Pris 30 %, B. Inställelsetid 30 % och C. Referenser 40 %. Utvärderingen av referenser görs med avseende på entreprenörens samarbetsförmåga, arbetsledning, förmåga att slutföra i tid samt noggrannhet. Anbudsgivaren ska redovisa minst tre relevanta uppdragsreferenser inom respektive ramavtalskategori enligt bilaga. Kontaktpersonen kommer sedan att betygsätta anbudsgivaren med poäng 1-5, där 1 ger underkänt, 2 knappt godkänt, 3 godkänt, 4 bra och 5 utmärkt. Resultatet av utvärderingskriterierna A-C sammanräknas och det anbud som erhåller högst poäng rangordnas som etta o.s.v.

Förvaltningsrätten gör följande bedömning.

Förvaltningsrätten beslutade genom dom den 16 april 2013 i mål nr 8299-12 att upphandlingen ska rättas på så sätt att de upphandlande myndigheterna vid utvärderingen ska bortse från Trosa Elektriska Installations AB:s referens från kommunen. Av den utvärderingsmatis som har bifogats det nya tilldelningsbeslutet framgår bl.a. att de upphandlande myndigheterna vid en förnyad utvärdering endast har beaktat Trosa Elektriska Installations AB:s två kvarvarande referenser och beräknat ett medelvärde utifrån totalt åtta positioner. För övriga kvalificerade anbudsgivare har de upphandlande myndigheterna beaktat tre referenser och beräknat ett medelvärde utifrån totalt tolv positioner.

Värmeverkservice har gjort gällande att de upphandlande myndigheterna har utvärderat anbuden på ett sätt som strider mot likabehandlingsprincipen

vid den förnyade utvärderingen. Förvaltningsrätten instämmer i vad Värmeverkservice har anfört. Att beräkna medelvärdet för referenserna på olika sätt är inte förenligt med likabehandlingsprincipen. Förvaltningsrätten kan inte uppfatta domstolens tidigare avgörande på annat sätt än att det ålegat de upphandlande myndigheterna att beräkna medelvärdet för referenserna på samma sätt för samtliga anbud vid utvärderingen. Att de upphandlande myndigheterna har beräknat medelvärdet för referenserna på olika sätt har inneburit att Trosa Elektriska Installations AB har gynnats på ett otillbörligt sätt. De upphandlande myndigheternas agerande har medfört att Värmeverkservice har lidit eller kan komma att lida skada. Det finns därmed förutsättningar för ingripande mot upphandlingen med stöd av 16 kap. 6 § LOU.

Eftersom de upphandlande myndigheternas handlande inte har påverkat upphandlingens konkurrensuppsökande skede, är rättelse en möjlig och tillräcklig åtgärd. Ansökan om överprövning ska därför bifallas på så sätt att upphandlingen inte får avslutas innan rättelse har gjorts i form av en ny utvärdering. Vid utvärderingen ska anbudet från Trosa Elektriska Installations AB ges 0 poäng för de fyra positioner som är hänförliga till den referens som kommunen har lämnat och som, enligt tidigare avgörande, inte ska beaktas. Samtliga anbudsgivares poäng för referenser ska därefter summeras och divideras med tolv för att få fram ett jämförbart medelvärde. Först därefter kan värdena viktas i enlighet med förfrågningsunderlaget.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1D LOU).

Frida Nordholm

Föredragande har varit Martina Thorn.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Jönköping. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut var till förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,

2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppgive sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1D LOU